

บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 กรณี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร
ปกปิดการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

นายมงคล สงปรารงค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประจำปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4122-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF DECISION OF CONSTITUTIONAL COURT NO 20/2544
FOR CASE OF POL.LT.COL. THAKSIN SHINAWATRA
CONCEALING ASSETS AND LIABILITIES

Mr.Mongkol Songprang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for The Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4122-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 กรณี พ.ต.ท.

ทักษิณ ชินวัตร ปกปิดการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

โดย

นายมงคล สงปรางค์

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

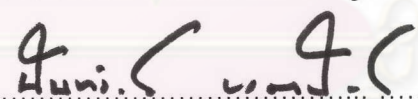
รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัฒน์ บรมานันท์

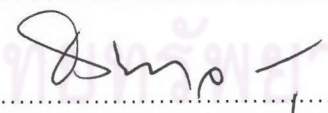
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

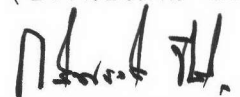
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัฒน์ บรมานันท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชงทอง จันทรางศุ)

..... กรรมการ
(อาจารย์วิรัตน์ วัฒนศิริธรรม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ก้านรงค์ จันทิก)

มงคล สงปรางค์ : บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 กรณีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ปกปิดการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (AN ANALYSIS OF DECISION OF CONSTITUTIONAL COURT NO. 20/2544 FOR CASE OF POL.LT.COL. THAKSIN SHINAWATRA CONCEALING ASSETS AND LIABILITIES) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์, 371 หน้า. ISBN 974-17-4122-7.

ด้วยเหตุที่มาตรา 295 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540) ได้กำหนดให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากพบว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชี และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือจงใจยื่นบัญชี และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด โดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในคดีดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อป้องกันการทุจริตหรือการแสวงหาผลประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295 โดยเฉพาะคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 กรณีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ปกปิดการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินว่ามีกระบวนการพิจารณาดี การให้เหตุผลในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีความสอดคล้องตามหลักรัฐธรรมนูญและกระบวนการพิจารณาดีของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ และศึกษาถึงผลสืบเนื่องมาจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอย่างไร เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการพิจารณาดีของศาลรัฐธรรมนูญในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 ยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นระบบ กระบวนการพิจารณาดีบางเรื่องไม่ถูกต้องสอดคล้องตามหลักรัฐธรรมนูญและกระบวนการพิจารณาดีของศาลรัฐธรรมนูญ การให้เหตุผลในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีความไม่ชัดเจนและไม่เหมาะสมตามหลักรัฐธรรมนูญ ส่งผลกระทบต่อองค์การตรวจสอบและระบบการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ฉะนั้นศาลรัฐธรรมนูญควรปรับปรุงกระบวนการพิจารณาดีและการให้เหตุผลตามคดีรัฐธรรมนูญมาตรา 295 ให้มีความถูกต้องและสอดคล้องตามหลักรัฐธรรมนูญต่อไป

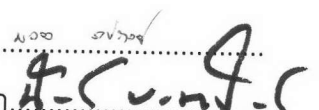
ผู้เขียนจึงเสนอให้มีการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาดีตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 ให้มีรายละเอียดให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องตามหลักรัฐธรรมนูญและกระบวนการพิจารณาดีของศาลรัฐธรรมนูญ การให้เหตุผลในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญควรมีความสมเหตุสมผลสอดคล้องกับระบบการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยให้มีการนำแนวคิดและนิติวิธีตามกฎหมายมหาชนมาปรับใช้แก่คดี และควรส่งเสริมงานเขียนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้มีคุณภาพและคุณค่าตามหลักวิชาการที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

สาขานิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

๒๐๑๐ ๑๖/๖๑๑

##438 61174 34 : MAJOR LAWS

KEYWORD : AN ANALYSIS OF DECISION OF CONSTITUTIONAL COURT NO. 20/2544 (20/2001).

MONGKOL SONGPRANG : AN ANALYSIS OF DECISION OF CONSTITUTIONAL COURT NO. 20/2544 FOR CASE OF POL.LT.COL. THAKSIN SHINAWATRA CONCEALING ASSETS AND LIABILITIES
 THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR NANTAWAT BORAMANAND, Ph.D. 371 pp. ISBN 974-17-4122-7.

According to section 295 of the Constitution of the Kingdom of Thailand (B.E. 2540), the National Counter Corruption Commission is assigned to inspect accounts showing particulars assets and liabilities of persons holding political positions. Once it is found that any person holding a political position intentionally fails to submit the account showing assets and liabilities and the supporting documents as provided in the Constitution or intentionally submits the same with false statements or conceals the facts which should be revealed, the National Counter Corruption Commission shall refer the matter to the Constitutional Court for further decision. As such decision has an important role on inspection system of the exercise of state power concerning inspection of accounts showing particulars assets and liabilities of persons holding political positions, it leads to prevention of corruption and interest exploitation from the exercise of state power.

This thesis is emphasized on the study of decisions of the Constitutional Court under section 295 especially the decision no. 20/2544 for case of Pol.Lt.Col. Thaksin Shinawatra concealing assets and liabilities. The purposes are to study its proceedings and legal reasoning whether they are in consistent with the Constitution and the procedure of the Constitutional Court as well as its consequence on inspection of accounts showing particulars assets and liabilities of persons holding political positions in order to find out a solution for arisen problems and deficiencies.

The study shows that proceedings of the decision of the Constitutional Court no. 20/2544 lacked clear and systematic regulations while some were not in consistent with the Constitution and the procedure of the Constitutional Court. Legal reasoning was also ambiguous and inappropriate as to the principle of Constitution. These deficiencies affected the organization and system of inspection of accounts showing particulars assets and liabilities of persons holding political positions.

The author, therefore, suggested that proceedings for section 295 of the Constitution be improved with correct details and be in consistent with the principle of Constitution and the procedure of the constitutional court whereas its legal reasoning should be given in accordance with the inspection system of accounts showing particulars assets and liabilities of persons holding political positions. In order to do so, Juristic Methodology of public law should be applied. Moreover, the writing of decision of the Constitutional Court should be encouraged in academic terms for better quality and value.

Field of study.....Laws..... Student's signature..... *Mongkol Songprang*
 Academic year.....2003..... Advisor's signature..... *Nantawat Boramanand*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาและความกรุณาอย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรมานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่จุดประกายความคิด แนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือเอาใจใส่แก่ผู้เขียนในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ ที่รับเป็น ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ธงทอง จันทรางศุ ท่านวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม และ ท่านก้านรงค์ จันทิก ที่รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้สละเวลาอันมีค่าและช่วยชี้แนะให้ข้อสังเกต ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่วัฒนา สงปรางค์ คุณน้ำเกสร สุขศรีและ ครอบครัว ซึ่งเป็นที่รักของผู้เขียน คุณพี่สุวัฒน์ สงปรางค์ คุณพี่ฉัตรชัย สงปรางค์ คุณพี่ชัยชนะ ประพฤติชอบ ที่ช่วยส่งเสริมให้กำลังใจ ทุนทรัพย์ และให้โอกาสในการศึกษาของผู้เขียนเสมอมา นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณภาส ภาสัทธา คุณวิโรจน์ ช้องวงศ์ คุณถิรมนัส เองศิลป์ และญาติพี่น้องจากจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนเพื่อนๆ น้องๆ จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานศาลยุติธรรมทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสันทนา เอื้ออารักษ์ ที่รับเป็นภาระช่วยติดต่อประสานงานต่างๆ ให้เสมอมา

ขอขอบคุณ คุณสมเจตน์ เจริญทรง คุณทวีป ทองอยู่ คุณอดิเทพ อุษยะพัฒน์ คุณธวัชชัย ว่องพรรณงาม และที่จะขาดเสียมิได้คือคุณวิไล ชูเลิศ และคุณยุพาพร เสรีวิวัฒนา ที่ช่วยเหลืออย่าง เต็มความสามารถทั้งแรงกายแรงใจและสละเวลาในการช่วยจัดพิมพ์ ตระจทานวิทยานิพนธ์ และให้ คำปรึกษาแนะนำจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ผู้เขียนยังต้อง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกๆ ท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงมา ณ ที่นี้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีข้อดีและประโยชน์ประการใดบ้าง ผู้เขียนขอมอบคุณงามความนี้แด่ อาจารย์ทุกท่านที่ แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

นาย มงคล สงปรางค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและความสัมพันธ์ของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกับ ศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน.....	6
2.1 หลักการพื้นฐานในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ.....	6
2.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ.....	6
2.1.2 องค์การตามรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ.....	9
ก. องค์การควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้ง.....	9
ข. องค์การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ.....	11
ข.1 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	11
ข.2 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน.....	13
ข.3 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา.....	14
ข.4 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	15
ค. องค์การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยฝ่ายตุลาการ.....	16
ค.1 ศาลรัฐธรรมนูญ.....	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ค.2 ศาลปกครอง.....	18
ค.3 ศาลยุติธรรม.....	19
ค.4 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	20
ค.5 ศาลทหาร.....	21
2.2 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540).....	23
2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ...23	
2.2.1.1 กระบวนการสรรหาและคัดเลือกกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	23
2.2.1.2 คุณสมบัติของกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	24
2.2.1.3 วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	24
2.2.1.4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ...25	
2.2.2 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	26
2.2.2.1 อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ.....	27
2.2.2.2 อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น.....	28
2.2.3 กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	30
2.2.3.1 ข้อความทั่วไป.....	30
2.2.3.2 การมีมติรับและไม่รับเรื่องวินิจจัย.....	31
2.2.3.3 องค์คณะในการพิจารณาวินิจจัย.....	32
2.2.3.4 การพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.32	
2.2.3.5 การวินิจจัยคดีและองค์มติในการพิจารณาวินิจจัยคดี.....	32
2.2.3.6 คำวินิจจัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ...33	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

2.3 ศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน(พ.ศ. 2540).	34
2.3.1 องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญ.....	34
2.3.1.1 กระบวนการสรรหาและคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	35
2.3.1.2 คุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	36
2.3.1.3 วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	36
2.3.1.4 ศาลรัฐธรรมนูญกับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.....	37
2.3.2 อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ.....	37
2.3.2.1 อำนาจหน้าที่ทั่วไปของศาลรัฐธรรมนูญ.....	38
2.3.2.2 อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	41
(ก) การพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน... ..	41
(ข) ผลของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญสำหรับการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	41
2.3.3 กระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ.....	42
2.3.3.1 ข้อความทั่วไป.....	42
2.3.3.2 การยื่นและการถอนคำร้อง.....	43
2.3.3.3 การมีมติรับหรือไม่รับคำร้อง.....	43
2.3.3.4 การคัดค้านตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	43
2.3.3.5 องค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัย.....	44
2.3.3.6 การดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัย.....	44
2.3.3.7 การกำหนดประเด็นวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	45
2.3.3.8 การวินิจฉัยและองค์มติในการวินิจฉัย.....	45
(ก) การแถลงการณ์ด้วยวาจาของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญก่อนลงมติ.....	45
(ข) องค์มติในการวินิจฉัยชี้ขาด.....	45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

2.3.3.9 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	46
2.4 ความสัมพันธ์ในกระบวนการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและศาลรัฐธรรมนูญ..	46
2.4.1 กระบวนการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	47
2.4.1.1 การตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น.....	47
2.4.1.2 การตรวจสอบสถานภาพของบุคคลผู้ยื่น.....	48
2.4.1.3 การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน.....	48
2.4.1.4 การพิจารณาที่มูลความผิด.....	49
2.4.2 กระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญใน การวินิจฉัยเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน.....	50
2.4.2.1 กระบวนการพิจารณารับคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไว้พิจารณา.....	51
2.4.2.2 กระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295.....	51
2.4.2.3 การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 295.....	52
2.4.3 ผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295 กับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน.....	52
บทที่ 3 ศาลรัฐธรรมนูญกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้วินิจฉัยตามมาตรา 295 กรณีการแสดงรายการทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	54
3.1 หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและการตรวจสอบ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกรณีการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน.....	54
3.2 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตาม มาตรา 295.....	57
3.2.1 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 10/2543 กรณีนายอนันต์ ศวัสตนานนท์.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2.1.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 57
3.2.1.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.57
3.2.1.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ 58
3.2.2	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 11/2543
	กรณีนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา..... 59
3.2.2.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 59
3.2.2.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.59
3.2.2.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ..... 60
3.2.3	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 12/2543 กรณีนายสุชุม เขิดชื่น..... 60
3.2.3.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 60
3.2.3.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ 60
3.2.3.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ..... 61
3.2.4	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 23/2543 กรณีนายจิรายุ จรัสเสถียร..... 62
3.2.4.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 62
3.2.4.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.62
3.2.4.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ..... 63
3.2.5	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 27/2543 กรณีนายโกศล ศรีสังข์..... 64
3.2.5.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 64
3.2.5.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.64
3.2.5.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ..... 65
3.2.6	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 28/2543 กรณีนายมะฮูเซ็น มะสุยี..... 66
3.2.6.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 66
3.2.6.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.66
3.2.6.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ..... 67
3.2.7	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 31/2543
	กรณีพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์..... 67
3.2.7.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง..... 67

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3.2.7.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.	68
3.2.7.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	70
3.2.8	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 5/2544 กรณีนายสุเมธ อุพลเสถียร.....	71
3.2.8.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	71
3.2.8.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.	71
3.2.8.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	71
3.2.9	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 19/2544	
	กรณีนายประยุทธ์ มหากิจศิริ.....	72
3.2.9.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	72
3.2.9.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.	73
3.2.9.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	77
3.2.10	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544	
	กรณี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร.....	80
3.2.10.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	80
3.2.10.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.	80
3.2.10.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	81
3.2.11	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 14/2545	
	กรณีนายสมบุรณ์ เนียมหอม.....	81
3.2.11.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	81
3.2.11.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.	82
3.2.11.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	83
3.2.12	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 17/2545	
	กรณีนายเสวต ทองรมณ์.....	84
3.2.12.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	84

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3.2.12.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	84
3.2.12.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	85
3.2.13	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 18/2545 กรณีนายวิทยา ศิริพงษ์	86
3.2.13.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง	86
3.2.13.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	86
3.2.13.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	87
3.2.14	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 35/2545	
	กรณีพันตำรวจโทสถานีตำรวจสุรังษี	87
3.2.14.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง	87
3.2.14.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	87
3.2.14.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	88
3.2.15	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 37/2545	
	กรณีนายสมพงษ์ เกษตรภิบาล	88
3.2.15.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง	88
3.2.15.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	89
3.2.15.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	89
3.2.16	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 39/2545	
	กรณีนางสาวเพ็ญภา ไพศาลศุภนิมิต	90
3.2.16.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง	90
3.2.16.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	90
3.2.16.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ	91
3.2.17	คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 41/2545 กรณีนายสุบิน พิพรพงษ์	92
3.2.17.1	ความเป็นมาและข้อเท็จจริง	92
3.2.17.2	กระบวนการพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	93
3.2.17.3	ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	93

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3.2.18 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 53/2545	
กรณีนายสมาน งามล้ำวงศ์.....	94
3.2.18.1 ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	94
3.2.18.2 กระบวนพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	95
3.2.18.3 ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	95
3.2.19 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 58/2545	
กรณีนายดาบพิณิจ เมืองโคตร.....	96
3.2.19.1 ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	96
3.2.19.2 กระบวนพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	97
3.2.19.3 ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	97
3.2.20 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 7/2546	
กรณีพันตำรวจโท สุรทิน พیمانเมฆินทร์.....	97
3.2.20.1 ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	97
3.2.20.2 กระบวนพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	98
3.2.20.3 ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	98
3.2.21 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 29/2546 กรณีนายพิเชษฐ สถิตชวาล...	99
3.2.21.1 ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	99
3.2.21.2 กระบวนพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	100
3.2.21.3 ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	103
3.2.22 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 31/2546 กรณีนายรักเกียรติ สุขธนะ	105
3.2.22.1 ความเป็นมาและข้อเท็จจริง.....	105
3.2.22.2 กระบวนพิจารณาคดีและประเด็นแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	106
3.2.22.3 ผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	109
3.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295.....	149
3.3.1 ข้อพิจารณาประเภทคดีที่ขึ้นสู่การวินิจฉัย	
ของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295.....	149

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3.3.2 ข้อพิจารณาสาเหตุที่ทำให้ผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองถูกดำเนินคดี.....151

3.3.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับขอบเขตการบังคับใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรา 295....153

3.3.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการพิสูจน์ความจงใจ
 ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295.....158

3.3.5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานการรับฟังข้อเท็จจริง
 ในการพิสูจน์ความจงใจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา295.....164

3.3.6 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับระบบวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ.....168

(ก) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับองค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัยคดี.....170

(ข) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดประเด็นพิจารณาวินิจฉัยคดี.....170

(ค) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการจัดทำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....172

3.3.7 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเหตุผลในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....173

3.3.8 ข้อพิจารณาผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....175

**บทที่ 4 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 เกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ
 มาตรา 295 กรณี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร.....180**

4.1 ความเป็นมาของคำวินิจฉัยคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริตแห่งชาติ ที่ขาดว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ
 ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ.....180

4.2 สรุปคำร้อง คำแถลง ข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ร้อง).....181

4.3 สรุปคำร้อง คำแถลง ข้อเท็จจริง และความเห็นของ
 ฝ่าย พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (ผู้ถูกร้อง).....183

4.4 กระบวนการพิจารณากรณีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544.....185

4.4.1 การยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....185

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.4.2 การมีมติรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย.....	185
4.4.3 องค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัยคดี.....	187
4.4.4 การกำหนดประเด็นวินิจฉัย.....	188
4.4.5 การดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยและองค์มติในการวินิจฉัยคดี.....	188
4.4.6 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	190
4.5 ประเด็นในการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญ.....	192
4.5.1 ประเด็นแรก : ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญมาตรา 291 และ มาตรา 292 หรือไม่ และการยื่นคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ผู้ร้อง) เป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 หรือไม่.....	192
4.5.2 ประเด็นที่ 2 : ผู้ถูกร้องมีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 หรือไม่.....	192
บทที่ 5 ประเด็นแรก: คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการยื่นบัญชีรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 291 และ มาตรา 292 และ การยื่นคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา 295.....	193
5.1 สภาพปัญหาและหลักกฎหมาย.....	193
5.1.1 ปัญหาที่ 1 : การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 291 และมาตรา 292.....	193
5.1.1.1 บุคคลผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินตามรัฐธรรมนูญมาตรา 291 และมาตรา 292.....	194
5.1.1.2 การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตาม รัฐธรรมนูญมาตรา 291และมาตรา 292.....	202
5.1.1.3 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 291 และมาตรา 292.....	203

บทที่

สารบัญญ (ต่อ)

หน้า

(ก) คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	203
(ข) คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	204
(ข.1) ฝ่ายที่วินิจฉัยสอดคล้องกับ	
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	204
(ข.2) ฝ่ายที่วินิจฉัยขัดหรือแย้งกับ	
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	209
(ข.3) ฝ่ายที่ไม่ได้วินิจฉัย.....	210
5.1.2 ปัญหาที่ 2 : การยื่นคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
การทุจริตแห่งชาติ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295.....	211
5.1.2.1 การตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 ของคณะกรรมการป้องกันและ	
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....	211
5.1.2.2 การพิจารณาวินิจฉัยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน	
และหนี้สินของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
การทุจริตแห่งชาติ	212
5.1.2.3 คำวินิจฉัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	
แห่งชาติเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน..	213
5.1.2.4 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการยื่นคำร้องของ	
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	
เป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295.....	213
(ก) คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	214
(ข) คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	215
(ข.1) ฝ่ายที่วินิจฉัยสอดคล้องกับ	
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	216

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

(ข.2) ฝ่ายที่วินิจฉัยขัดหรือแย้งกับ	
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	227
(ข.3) ฝ่ายที่ไม่ได้วินิจฉัย.....	228
5.2 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	229
5.2.1 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับ	
การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตาม	
รัฐธรรมนูญมาตรา 291 และ มาตรา 292.....	229
5.2.2 บทวิเคราะห์เกี่ยวกับการยื่นคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและ	
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295.....	231
5.3 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	246
5.3.1 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	
เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 291 และ มาตรา 292.....	247
5.3.2. บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	
เกี่ยวกับการยื่นคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
การทุจริตแห่งชาติ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295	251
บทที่ 6 ประเด็นที่สอง: คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับผู้ถูกร้อง	
มีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295	273
6.1 สภาพข้อเท็จจริงและหลักกฎหมาย.....	273
6.2 การกำหนดประเด็นในการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	275
6.3 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับผู้ถูกร้องมีความผิด	
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295	277
6.3.1 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	278
6.3.2 คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	279
(ก) ฝ่ายที่วินิจฉัยสอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	280
(ข) ฝ่ายที่วินิจฉัยขัดหรือแย้งต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	285

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

6.4 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับประเด็นผู้ถูกร้อง
มีความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295.....290

6.4.1 บทวิเคราะห์ในเหตุผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
เกี่ยวกับผู้ถูกร้องมีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295290

6.4.2 บทวิเคราะห์กระบวนการพิจารณาคดีในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
เกี่ยวกับผู้ถูกร้องมีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295300

(ก) ปัญหาการมีมติรับหรือไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย..... 300

(ข) ปัญหาองค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัยคดี.....302

(ค) ปัญหากระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ.....303

(ง) ปัญหาความสัมพันธ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติกับศาลรัฐธรรมนูญในการนำสืบข้อเท็จจริงและการพิสูจน์
ความผิดของผู้ถูกร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295.....306

(จ) ปัญหาการกำหนดประเด็นและการลงมติในการจัดทำ
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....308

(ฉ) ปัญหาการจัดทำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่มีผล
ให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับมติที่แท้จริง
ของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....312

6.5 บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับ
ผู้ถูกร้องมีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295314

6.5.1 บทวิเคราะห์เหตุผลในคำวินิจฉัยส่วนบุคคลของ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับผู้ถูกร้องมีความผิด
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295314

6.5.2 บทวิเคราะห์ในกระบวนการพิจารณาคดีในคำวินิจฉัยส่วนบุคคล
ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับผู้ถูกร้องมีความผิดตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา 295323

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
(ก) ปัญหาการพิจารณาคดีและการดำเนินกระบวนการ พิจารณาคดีตามมาตรา 295.....	323
(ข) ปัญหาการเข้ามาเป็นองค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ บางคนที่ไม่ได้พิจารณาคดีมาตั้งแต่แรก.....	325
(ค) ปัญหาการรับฟังข้อเท็จจริงและการวางภาระการพิสูจน์ ข้อเท็จจริงของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	326
(ง) ปัญหาการกำหนดประเด็นแห่งการพิจารณาวินิจฉัยคดี ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	330
(จ) ปัญหาการจัดทำคำวินิจฉัยส่วนบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กับการส่งผลกระทบต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ.....	331
บทที่ 7 ผลกระทบอันเกิดจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 20/2544 :	
บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	334
7.1 ผลกระทบจากการนำวิธีพิจารณาคดีมาใช้ ในการพิจารณาคดีไม่ถูกต้อง.....	335
7.2 ผลกระทบจากการนำหลักรัฐธรรมนูญ หลักกฎหมาย มาใช้เป็นเหตุผลในการวินิจฉัยคดีไม่ชัดเจน.....	336
7.3 ผลกระทบต่อระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	338
7.4 ผลกระทบต่อองค์กรคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ...	340
7.5 ผลกระทบต่อองค์กรศาลรัฐธรรมนูญ.....	342
7.6 บทสรุป.....	343
7.7 ข้อเสนอแนะ.....	350
(ก) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาคดี ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295.....	350
(ข) ข้อเสนอแนะการให้เหตุผลในคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 295.....	357

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
(ค) ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	359
รายการอ้างอิง.....	362
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	371

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย